

dəyə verilməsi, "Bakı-Tbilisi-Ərzurum" qaz kəmərinin reallaşması da məhz Heydər Əliyev strategiyasının təntənəsidir.

Otuz bir il əvvəl Ulu Öndərin uzaqgörən siyasəti sayəsində imzalanmış "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycanın inkişafında dönüş nöqtəsi oldu, ölkəmiz beynəlxalq enerji layihələrinin fəal iştirakçısına çevrildi. Xarici tərəfdaşlarla birlikdə reallaşdırılan iri layihələr enerji xəritəsində ölkəyə strateji mövqe qazandırmaqla yanaşı, dünya enerji təchizatının sabitliyinə də töhfə verdi.

Prezident İlham Əliyevin söylədiyi kimi, Ümummilli Lider bu böyük layihəni həyata keçirməklə Azərbaycanın gələcək nəsillərinə iqtisadi müstəqillik və davamlı inkişaf mirası qoydu. Ölkə iqtisadiyyatı gücləndi, Azərbaycanın regional və global səviyyədə mövqeyi möhkəmləndi. Ölkəmizə iri xarici sərmayələr cəlb olundu, infrastruktur müasirləşdi, yeni iş yerləri yaradıldı və əhalinin həyat şəraiti əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdı.

Müstəqil Azərbaycanın bütün uğurları, dünyada sabit, demokratik, hüquqi

qanunun aliliyinin təmin olunmasını prioritet vəzifə kimi qarşıya qoydu. Dövlət başçısı bu sahədə həyata keçirilən islahatları yüksək dəyərləndirərək deyib ki, prokurorluq orqanlarında həyata keçirilən hüquqi islahatlar nəticəsində Azərbaycan Prokurorluğu milli maraqların və qanunun aliliyinin təmin olunmasına, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının etibarlı müdafiəsinə xidmət edən müasir dövlət təsisatına çevrilmişdir. Ulu öndərimizin layiqli davamçısı möhtərəm Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ölkəmizin misilsiz inkişafını görmək, dərk etmək və qiymətləndirmək vacibdir. Xalqımız xoşbəxtdir ki, Heydər Əliyevin dövlətçilik siyasətini müasir şəraitdə uğurla davam etdirən, bütün sahələr üzrə respublikamızın inkişafını təmin edən İlham Əliyev kimi rəhbəri var.

Qeyd olunmalıdır ki, Konstitusiyanın preambulasında Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin, suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunması başlıca niyyətlərdən biri kimi bəyan edilmişdir. Lakin Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü nəticəsində torpaqlarımızın

Xalqın birliyini, milli ruhunu təcəssüm etdirən gün

Azərbaycan xalqının taleyində böyük əhəmiyyəti olan və tariximizə qızıl hərflərlə yazılan Milli Qurtuluş Günü otuz iki ildir qeyd olunur. Bu tarixi yaradan isə dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevdir. Ulu Öndərin 1993-cü il iyunun 15-də ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışı ilə respublikamız dərin ictimai-siyasi və iqtisadi böhrandan xilas oldu, ölkəmizin müstəqillik yolunda inkişafının sarsılmaz təməlləri qoyuldu.

Dövlətimizin gələcəyi üçün böyük fədakarlıq göstərən Ulu Öndər Heydər Əliyev on illik hakimiyyəti dövründə fəaliyyətini bütövlükdə respublikamızın çiçəklənməsinə, insanların güzəranının yaxşılaşmasına sərf etdi. Bu baxımdan Azərbaycanın demokratik və bəşəri dəyərlərə sadıq müstəqil bir dövlət kimi formalaşması məhz Ulu Öndərimizin uğurlu siyasətinin bəhrəsidir.

Müstəqilliyimizin ilk illərində baş verən hadisələr, silahlı qarşıdurma, vətəndaş müharibəsi təhlükəsi məmləkətimizi "olum, ya ölüm" dilemması qarşısında qoymuşdu. Belə bir vaxtda xalqın dahi oğlu Heydər Əliyev böyük xilaskarlıq missiyasının bütün ağırlıqlarını və çətinliklərini öz üzərinə götürdü, ömrünün qalan hissəsini də Azərbaycana, doğma millətinə həsr etməyə hazır olduğunu bildirdi. Bu mənada, Ulu Öndərin xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə gəlişini mübaliğəsiz olaraq "böyük xilaskarlıq qayıdışı" adlandırmaq olar. Dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev ömrünün sonunadək bu missiyanı yerinə yetirdi, Azərbaycanın müstəqilliyinin dönməzliyini təmin etmək üçün miqayisəyəgəlməz işlər gördü.

Ümummilli Liderin rəhbərliyi ilə respublikamızda hakimiyyət böhranı qısa müddətdə aradan qaldırıldı, xalqı fəlakətə sürükləyən silahlı dəstələr, dövlətçiliyə qəsd etmək istəyən cinayətkar və xəyanətkar ünsürlər zərərsizləşdirildi. Bu da bütün sahələrdə sabitlik yaranmasına, ardıcıl və sistemli şəkildə hüquqi dövlət quruculuğuna, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasına, insan hüquq və azadlıqlarının bərqərar olmasına, dövlətimizin dünya birliyində layiqli yer tutmasına imkan verdi.

Ulu Öndər hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra bütün sahələrdə genişmiqyaslı layihələrin həyata keçirilməsinə və reallaşmasına başladı. 1994-cü il sentyabrın 20-də dünyanın aparıcı şirkətlərinin iştirakı ilə Bakıda neft sazişi imzalandı. Tarixə "Əsrin müqaviləsi" kimi düşən bu layihə respublikamızın iqtisadi qüdrətinin yüksəltdi, dünya ölkələri arasında nüfuzunun artmasına gətirib çıxardı. Belə bir müqavilənin bağlanması, eləcə də "Azəri-Çıraq-Günəşli" neft və qaz yataqlarının istifa

dövlət kimi tanınması dahi öndərin böyük əməyi, məqsədyönlü fəaliyyəti, uzaqgörənliyi və müdrikliyi sayəsində mümkün oldu. Dünya şöhrətli siyasi xadimin dövlətçiliyimiz qarşısında tarixi xidmətlərindən biri, ən başlıcası dövlət quruculuğunun hüquqi bazasını yaratmaq oldu. Onun rəhbərliyi ilə 1995-ci il noyabrın 12-də ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul edilmiş müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyası respublikamızın dövlət quruculuğunun əsaslarını formalaşdırmaqla, istiqamətlərdə islahatlar aparılmasının əsasını qoydu. İnsan haqları və azadlıqlarının qorunması prinsiplərinin həyata keçirilməsinə şərait yaratdı.

Məlumdur ki, prokurorluğun fəaliyyətinin əsasları müstəqil Azərbaycan Respublikasının 1995-ci il noyabrın 12-də ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul edilmiş Konstitusiyasında müəyyən edilmişdir. Xüsusi olaraq vurğulanmalıdır ki, Ulu Öndərin müasir Azərbaycan Prokurorluğunun formalaşmasında rolu əvəzolunmazdır. Məhz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Konstitusiyaya prokurorluğun fəaliyyətini tənzimləyən ayrıca 133-cü maddə daxil edilməklə prokurorluq orqanlarının dövlət təsisatları sırasında və ümumilikdə cəmiyyətimizdə yeri müəyyənləşdirilib Ulu Öndərin tövsiyə və tapşırıqlarına uyğun olaraq, prokurorluğa qanunvericilik təşəbbüsü hüququ verilib, qurumun fəaliyyəti ilə bağlı beynəlxalq, demokratik və sivil standartları əks etdirən qanunvericilik aktları hazırlanaraq qəbul edilib, yeni nəsil kadr siyasətinin, müsabiqə yolu ilə işə qəbulun istiqamətləri müəyyən olunub, intellektual bazasının yaradılması üçün işə qəbul qaydaları dəyişdirilib, prokurorluq işçilərinin maddi-texniki təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində diqqət və qayğı artırılıb, peşə bayramı günü təsis edilib.

Müstəqilliyimizin bərpasından sonrakı müddət ərzində Azərbaycan Prokurorluğu qanunun aliliyinə, insan hüquq və azadlıqlarının təmin olunmasına, cinayətkarlıqla mübarizəyə, qanunçuluğun qorunmasına xidmət edən orqana çevrilməklə demokratik inkişaf yolu keçib. Qəbul olunan çoxsaylı qanun və məcəllələr, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, "Məhkəmələr və hakimlər haqqında", "Konstitusiya Məhkəməsi haqqında", "Prokurorluq haqqında", "Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında", "Polis haqqında", "Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında", "Vəkillər və vəkiliyyət fəaliyyəti haqqında" qanunlar və bir sıra digər mühüm normativ-hüquqi aktlar bütövlükdə demokratik cəmiyyətdə prokurorluğun yerini və rolunu müəyyən etmişdir.

Ulu Öndərin 2000-ci il aprel 26-da prokurorluq orqanlarının rəhbər işçiləri ilə keçirdiyi tarixi görüşdən sonra Azərbaycan Prokurorluğunda bütün sahələrə ehtat edən islahatlar aparıldı və zəruri normativ hüquqi baza yaradıldı. "Prokurorluq haqqında" Qanun qəbul edildi və peşəkar kadr korpusu formalaşdırıldı. Prokurorluğa qanunvericilik təşəbbüsü hüququ da xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin təklifi ilə 2002-ci ildə "Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına dəyişikliklər edilməsi haqqında" referendum aktına əsasən verildi. Bu, prokurorluğun hüquq sistemindəki əhəmiyyətini bir qədər də artırdı.

Dahi rəhbərimizin 19 iyun 2001-ci il tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Prokurorluğa işə qəbul olunmaq üçün namizədlərlə müsabiqə keçirilməsi qaydaları haqqında Əsasnamə"nin icrası istiqamətində atılan addımlar isə reallığı ehtiva edir. Prokurorluq orqanlarına müasir dünyagörüşü, bilikli və dövlətçilik ideyalarına sadıq gənc hüquqşünasların qəbulu bu qurumun fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsinə imkan vermişdir.

Ulu Öndərin siyasi kursuna sadiqliyini bütün sahələrdə öz fəaliyyəti ilə nümayiş etdirən Prezident İlham Əliyev

20 faizinin otuz ilə yaxın işğal altında qalması Azərbaycan Respublikasının suveren hüquqlarının həmin ərazilərdə tətbiqinə imkan verməmişdir. Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə son qoyulması və ölkəmizin ərazi bütövlüyünün, suverenliyinin bərpa edilməsi Azərbaycan xalqının əsas məqsədlərindən birinə çevrilmiş, cəmiyyətimizin bütün resursları bu tələyəklü vəzifənin həllinə yönəldilmişdir.

2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistanın təxribatlarına cavab olaraq başlanmış Vətən müharibəsində tarixi qələbə və 2023-cü il sentyabrın 19-20-də həyata keçirilmiş uğurlu antiterror tədbirləri nəticəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyi tam bərpa edilmiş, Azərbaycan Konstitusiyasının hüquqi qüvvəsi işğalın aradan qaldırıldığı bütün ərazilərdə bərqərar olmuşdur. Azərbaycan Prezidentinin 2024-cü il 19 sentyabr tarixli Sərəncamına əsasən, sentyabrın 20-si Azərbaycan Respublikasında Dövlət Suverenliyi Günü elan edilmişdir.

Bu gün Azərbaycan Respublikası xalqımızın milli maraqlarını rəhbər tutaraq yeni reallıqlar şəraitində müstəqil siyasətini daha cəsarətlə, prinsipliliklə davam etdirir, Konstitusiyanın tələblərinə və öz suveren hüquqlarına əsaslanaraq qarşıda duran strateji hədəflərə doğru inamla irəliləyir. Hazırda azad olunmuş ərazilərdə bərpa və yenidənqurma işləri həyata keçirilir, keçmiş məcburi köçkünlərin öz evlərinə təhlükəsiz dönüşünü, bu torpaqların reinteqrasiyasını təmin etmək üçün ardıcıl addımlar atılır.

Bu il həm də Konstitusiyamızın otuz, Suverenliyimizin isə beş ili tamam olur. Bununla əlaqədar Prezident İlham Əliyevin imzaladığı Sərəncamla 2025-ci il "Konstitusiya və Suverenlik ili" elan edilmişdir. Sözügedən sənəddə deyilir: "Müstəqil və suveren dövlətə sahib olmaq, milli-mənəvi dəyərlərə, həmrəylik, humanizm, ədalət və qanunun aliliyi prinsiplərinə əsaslanan inkişaf etmiş cəmiyyət qurmaq yüzillər boyu Azərbaycan xalqının ən böyük arzusu olmuşdur. Tarixin müxtəlif mərhələlərində kənar müdaxilələrə, məhrumiyyətlərə baxmayaraq, xalqımız milli kimliyini, mübarizə ruhunu qoruyub saxlamış, öz ideallarına həmişə sadıq qalmış və XX əsrin sonlarında dövlət müstəqilliyini bərpa etmişdir".

2025-ci ilin ölkədə "Konstitusiya və Suverenlik ili" elan olunması ilə əlaqədar prokurorluq orqanları tərəfindən də genişmiqyaslı tədbirlər təşkil edilir. Təmsil etdiyim qurum Milli Qurtuluşun otuz ikinci ildönümünü layiqincə qarşılayır. Tarixi günlərimizlə əlaqədar rəhbərlik və əməkdaşlarımız tərəfindən tədbirlər keçirilir. Çıxışlarda Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısındakı əvəzsiz xidmətlərindən, eləcə də, Milli Qurtuluşun, Konstitusiya və Suverenliyin tarixi əhəmiyyətindən söz açılır. Tədbirlərdə Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin qətiyyəti, uzaqgörən siyasəti, dəmir yumruğu sayəsində qazandığımız tarixi Qələbədən bəhs olunan sənədli filmlər seyr edilir.

Bəş ildir ki, bu günü qalib xalq kimi yüksək əhval-ruhiyyə, milli qürur hissi və qələbə ovqatı ilə qeyd edirik. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusu Vətən müharibəsində parlaq qələbə qazanaraq işğal altındakı torpaqlarımızı azad etdi, ölkəmizin ərazi bütövlüyü təmin olundu. Möhtəşəm Zəfər və digər uğurlar öz başlanğıcını məhz Milli Qurtuluş Günündən götürür.

Əminliklə deyə bilərik ki, Ulu Öndərin dövlətçiliyimizin qorunmasında, cəmiyyətimizin cinayətkar qesdlərdən mühafizə olunmasında çətin, lakin şərəfli yolunu bundan sonra da uğurla davam etdirəcəyik.

**Yusif MƏMMƏDOV,
Sumqayıt Şəhər Prokurorluğunun
müstəntiqi.**